

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

OBSAH

I.	Identifikační údaje	1
II.	Charakteristika školní družiny	2
III.	Podmínky přijímání a ukončování vzdělávání	2
IV.	Podmínky pro vzdělávání účastníků se Speciálními vzdělávacími potřebami a účastníků nadaných a mimořádně nadaných	2
V.	Materiální a ekonomické podmínky	3
VI.	Personální podmínky	3
VII.	Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví	3
VIII.	Konkrétní cíle vzdělávání	4
IX.	Délka a formy vzdělávání	6
X.	Obsah a časový plán vzdělávání (vzdělávací a výchovné oblasti)	6

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy:	ZÁKLADNÍ ŠKOLA POVÁŽSKÁ STRAKONICE
Adresa školy:	Nad Školou 560, 386 01 Strakonice
Ředitel školy:	Mgr. Tomáš Linhart
Kontakty:	380 429 300
E-mail:	reditel@zs-povazska.strakonice.eu
IZO:	114800103
REDIZO:	600 063 755
IČ:	708 762 40
Zřizovatel:	Město Strakonice
Adresa zřizovatele:	Velké náměstí 2, 386 01 Strakonice

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2018

č. j.: ZS POV 300/2018

Ve Strakonících dne 1. 9. 2018

.....
Mgr. Tomáš Linhart
ředitel školy

II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina je školské zařízení, které je součástí Základní školy Povážská Strakonice. Zájmové vzdělávání ve školní družině je určeno především pro žáky 1. stupně základní školy.

Školní družina se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Součástí pobytu ve školní družině je společné stravování ve školní jídelně za dohledu pedagogického pracovníka.

Časový plán vzdělávání začíná prvním dnem školního roku a končí posledním dnem školního roku.

Rozsah provozu školní družiny může být upraven podle provozních podmínek základní školy.

Provoz školní družiny: 6,00 – 8,00 ranní družina
10,30 – 16,30 odpolední družina

III. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

O zařazení žáka do školní družiny nebo ukončení docházky rozhoduje ředitel školy. Zařazení do školní družiny je platné pro příslušný školní rok.

Do školní družiny se mohou přihlásit všichni žáci I. stupně do naplnění kapacity školní družiny s přednostním zařazením žáků 1. - 4. ročníku, žáků dojíždějících a žáků, u kterých nedochází k problémům s úhradou úplaty za školní družinu. Zákonný zástupce přihlašuje žáka do školní družiny na příslušný školní rok písemnou formou pomocí přihlášky do školní družiny. Žák může být zákonným zástupcem přihlášen do školní družiny i během školního roku po projednání s vedoucí školní družiny. Součástí přihlášky k zájmové činnosti školní družiny je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny.

Ukončení zájmového vzdělávání lze uskutečnit kdykoliv v průběhu školního roku na základě písemné žádosti zákonných zástupců.

Podmínky přijímání a ukončování vzdělávání upravuje Vnitřní řád školní družiny.

IV. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ÚČASTNÍKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ÚČASTNÍKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Ve školní družině respektujeme individualitu každého účastníka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj, zohledňujeme jeho speciální vzdělávací potřeby. Účastníkům školní družiny se speciálními vzdělávacími potřebami je na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytováno podpůrné opatření. Podle stupně podpůrného opatření je věnována zvýšená pozornost při začleňování do kolektivu a aktivit školní družiny, uplatňování individuálního přístupu, respektování individuálního tempa a posilování motivace.

Při práci s účastníky se speciálními vzdělávacími potřebami vychovatelé ve školní družině spolupracují s třídními učitelkami, výchovnou poradkyní, v případě přidělení školským poradenským zařízením s asistenty pedagoga.

Pro rozvoj nadaných a mimořádně nadaných bude školní družina vytvářet podmínky a doplňkové aktivity podle doporučení školského poradenského zařízení, případně podle zájmu účastníků.

V. MATERIÁLNÍ A EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Školní družina užívá samostatně dvě místnosti určené pro školní družinu umístěné v přízemí budovy školy, ostatní učebny, prostory přírodní zahrady, hudebnu školy, tělocvičnu a hřiště školy. Místnosti školní družiny jsou účelově vybavené odpovídajícím nábytkem, dostatkem stolních her a stavebnic, výtvarnými a sportovními potřebami. Vychovatelky školní družiny dávají podněty k dalšímu doplňování a zlepšování materiálních podmínek ve školní družině.

Počet účastníků je dán aktuální schválenou kapacitou školní družiny. Podle této kapacity a počtu přihlášených účastníků se stanovuje počet oddělení.

Zájmové vzdělávání je poskytováno za úplaty, která je splatná předem. Úplatu uhradí zákonný zástupce účastníka přijatého k vzdělávání v základní škole, který využívá zájmovou činnost školní družiny. Podrobnosti o platbě a výši úplaty jsou uvedeny ve Vnitřním řádu školní družiny.

VI. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Ve školní družině je vzdělávání zajišťováno pedagogickými pracovníky s požadovaným vzděláním. Vychovatelky školní družiny se průběžně vzdělávají na akreditovaných seminářích nebo formou samostudia. Všechny splňují základní požadavky na vzdělání v oblasti ICT. V případě potřeby jsou v kontaktu s třídními učitelkami žáků svého oddělení, účastní se různými formami aktivit školy i všech aktivit pořádaných školou pro pedagogické pracovníky.

VII. PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

Za zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví účastníků ve školní družině zodpovídá pedagogický pracovník školní družiny.

Vychovatelé školní družiny provedou prokazatelné poučení účastníků v první hodině školního roku a dodatečné poučení účastníků, kteří při první hodině chyběli, provedou o tom písemný záznam. Škola odpovídá za účastníky v době dané rozvrhem zájmové činnosti družiny. Účastníci školní družiny jsou pravidelně seznamováni s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví a postupy, které zvyšují jejich bezpečnost.

Všichni účastníci školní družiny jsou povinni řídit se Školním řádem a Vnitřním řádem školní družiny.

Všichni účastníci se chovají při pobytu ve školní družině i mimo ni tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu účastníků ve školní družině, ihned ohlásí vychovatelce, která zajistí prvotní ošetření účastníka, v případě nutnosti i následného lékařského vyšetření či ošetření. Zákonní zástupci jsou vyrozuměni bezodkladně. Školní družina je vybavena lékárníčkou první pomoci.

Všichni zaměstnanci školy dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy, při vzdělávání a během souvisejícího provozu školy jsou povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování, poskytovat jim nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

Školní družina vytváří podmínky pro vhodný stravovací a pitný režim, pohodové prostředí, příznivé sociální klima, úctu, toleranci, spolupráci a pomoc druhému, respekt k potřebám jedince a jeho problémům, činnost vycházející ze zájmu účastníků.

VIII. KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Školní družina není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Školní družina je místo pro zájmové vyžití dětí, pro relaxaci, regeneraci sil po dopoledním vyučování, místo, kam se děti těší, prožívají zde veselé chvíle s kamarády, kde se učí komunikaci s dospělými a vrstevníky.

Hlavním posláním školní družiny je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky.

Cílem školní družiny je vytvářet zdravé osobnosti, odolné vůči negativním vlivům, se správným postojem k životu, se zájmem o aktivity, které ho vybaví žádoucími vědomostmi, dovednostmi a také postoji. Vychovat člověka vybaveného mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život.

Cíle naplňované při činnostech školní družiny vycházejí z obecných cílů vzdělávací soustavy § 2 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a z cílů školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Účastníci jsou aktivitami školní družiny motivováni zejména k těmto cílům:

- formování životních návyků a postojů, k rozvoji vlastní osobnosti
- rozvoj myšlení, tvořivosti a logickému uvažování
- osvojení smyslu pro spolupráci a zásadám práce v týmu, k uplatnění ve skupině
- aktivní a efektivní využívání volného času
- zvládání herních situací
- budování kladného přístupu ke vzdělávání a osvojení si strategií učení
- zdravému životnímu stylu, etické výchově, environmentální výchově
- rozvoj komunikativních a estetických dovedností
- vytváření vztahu k místu a k prostředí, ve kterém žák žije, udržování zvyků a tradic

Ve školní družině rozvíjíme všechny klíčové kompetence, které prolínají se všemi činnostmi zájmového vzdělávání a jsou součástí dlouhodobého procesu v průběhu docházky účastníka do školní družiny.

KOMPETENCE K UČENÍ

Účastník

- Snaží se pochopit nutnost přípravy na vyučování, aktivně se účastní her.
- Samostatně čte a třídí informace, užívá přístupné zdroje, využívá a vybírá efektivní způsoby učení.
- Učí se s chutí, dokončí práci.
- Poznává smysl a cíl učení, získané vědomosti uplatňuje v praktických situacích.

Vychovatel

- ✓ Motivuje k celoživotnímu vzdělávání.
- ✓ Pomáhá při třídění informací a poskytuje informační zdroje.
- ✓ Umožňuje rozdělení práce.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Účastník

- Samostatně pozoruje dění kolem sebe, při řešení situace se snaží používat ověřené postupy, logické myšlení a experimentování.
- Chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli.

- Vyhledává informace vedoucí k řešení problému a využívá je v běžném životě.

Vychovatel

- ✓ Umožňuje účastníkům pracovat s chybou a hledat nové metody vedoucí k vyřešení problému.
- ✓ Vede účastníky k odpovědnosti za vlastní rozhodnutí.
- ✓ Při neúspěšném řešení nabídne pomoc.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Účastník

- Je schopen vyjádřit své myšlenky, poznatky, názory výstižně, souvisle a kultivovaně.
- Naslouchá ostatním spolužákům a zapojuje se do diskuse.

Vychovatel

- ✓ Vede účastníky k dodržování společenských pravidel komunikace.
- ✓ Podporuje účastníky ke vzájemné komunikaci a vyjadřování myšlenek.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Účastník

- Dodržuje pravidla bezpečnosti, používá vhodné materiály, nářadí a vybavení.
- Chrání zdraví své i ostatních účastníků.

Vychovatel

- ✓ Vede k hodnocení činnosti a dodržování pravidel bezpečnosti.
- ✓ Umožňuje používat různé prostředky a materiály.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Účastník

- projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit, přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.
- Snaží se vytvářet příjemnou atmosféru ve skupině, upevňovat dobré mezilidské vztahy, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.

Vychovatel

- ✓ Vede k ochotě pomoci druhým, k požádání o pomoc.
- ✓ Pomáhá s vytvořením pravidel ve skupině.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Účastník

- Chápe základní principy zákonů a společenských norem.
- Respektuje druhé, zodpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem.
- Chrání životní prostředí, kulturní a společenské hodnoty.

Vychovatel

- ✓ Motivuje k zapojení do veřejných a charitativních akcí.
- ✓ Vede účastníky k chování podle základních společenských norem.

KOMPETENCE K TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU

Účastník

- Smysluplně tráví svůj volný čas.
- Vybírá si zájmové činnosti podle vlastních schopností.
- Rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách a individuálních činnostech.

- Dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

Vychovatel

- ✓ Nabízí vhodné aktivity a náměty na smysluplné využívání volného času.

IX. DÉLKA A FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Do zájmového vzdělávání jsou zařazováni i účastníci, kteří nejsou zařazeni v pravidelné denní docházce a využívají odpolední oddělení zaměřené na zájmovou činnost.

Vzdělávání ve školní družině se uskutečňuje formou:

- a) příležitostně výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tematickou činností – jedná se například o veřejná vystoupení, výstavy, soutěže
- b) pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti – jedná se pravidelnou každodenní činnost v odděleních zahrnující různé aktivity (např. sportovní, estetické, hudební) a o činnost v kroužcích poskytovaných v rámci školní družiny
- c) otevřené nabídky spontánních činností – jedná se nejčastěji o pobyt venku, odpočinkové činnosti a hry v rámci ranního a odpoledního pobytu ve školní družině
- d) přípravou na vyučování – jedná se o procvičování učiva, o kontrolu a pomoc jednotlivým účastníkům s řešením domácích úkolů, vytváření podmínek pro rozvoj nadání žáků, tuto formu nemusí účastníci využívat

X. OBSAH A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ (VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ OBLASTI)

Časový plán vzdělávání ve školní družině začíná prvním dnem školního roku a končí posledním dnem školního roku. V programové skladbě výchovně vzdělávací činnosti se přihlíží k místním podmínkám, zdravotnímu stavu dětí, ročnímu období a klimatickým podmínkám.

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině.

LIDÉ KOLEM NÁS

Osvojování zásad vhodného chování, jednání mezi lidmi, uvědomování si významu tolerance a vzájemné úcty, osvojování a dodržování základů společenského chování.

- příbuzenské vztahy v rodině
- vztahy ke škole, mezi dětmi
- základní lidská práva a povinnosti

očekávaný výstup

- ✓ každodenní přivítání, rozloučení, kultivace komunikace
- ✓ schopnost sdělovat a naslouchat, tolerance
- ✓ radost ze spolupráce, správné stolování
- ✓ chování na veřejnosti

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Poznávání nejbližšího okolí, cesty do školy, významných budov a míst ve městě

- vztah k městu, ke své škole, státu
- vycházky, výlety

očekávaný výstup

- ✓ orientace v blízkém okolí
- ✓ kladný vztah k hodnotám

ČLOVĚK A SPORT

Pravidelné cvičení a pohyb na zdravém vzduchu, rozvíjení pohybové a tělesné zdatnosti, zvládnutí a samostatné provádění vhodných cviků, nejznámějších pohybových her a sportů.

Přihlíží se k individuálním psychomotorickým zvláštnostem a věku účastníků, posiluje se a upevňuje kázeň účastníků v kolektivu, při kolektivních hrách.

ČLOVĚK A UMĚNÍ

Výtvarná činnost

- umět vytvořit prostředí působící na žáky kladně
- zacházet s vodovými barvami, temperami, křídami, pracovat barevným papírem, kresba, malování, modelování, koláže z papíru a textilu, ilustrace k četbě, estetická výzdoba školní družiny
- seznámit je s různými technikami, keramikou
- náměty získávat z četby, vyprávění, divadel, filmů pro děti, vycházek a běžného života

očekávaný výstup

- ✓ rozvoj estetického cítění ke svému okolí, krásám přírody
- ✓ péče o svůj zevnějšek
- ✓ pěkný vztah k umění
- ✓ rozvoj tvůrčí fantazie

Hudební a hudebně pohybová výchova

- učit nové písně za klavírního a kytarového doprovodu
- naučit děti poslouchat hudbu, znát hudební nástroje, nejznámější hudební skladatele hudebně pohybová výchova

očekávaný výstup

- ✓ pocit radosti ze zpěvu
- ✓ umění rozlišovat kvalitu hudby
- ✓ pěvecké návyky

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

- při výběru námětů se přihlíží k ročnímu období, zachovávání tradic (práce s přírodním materiálem, hlínou, textilem, s tradičním materiálem)
- konstruktivní činnosti (stavebnice Lego atd.)
- udržování pořádku, podílení se na sběru papíru

očekávaný výstup

- ✓ rozvoj kladného vztahu k tvůrčí práci, vedení k vytrvalosti, pečlivosti, samostatnosti zdokonalování v manuálních činnostech
- ✓ rozvíjení zručnosti a fantazie
- ✓ pozitivní vztah k práci druhých využití vhodných pomůcek a správné zacházení s nimi
- ✓ využívání nových technik, dodržování pravidel bezpečnosti práce

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Rozmanitosti přírody, environmentální výchova

- sledování života v přírodě, jeho změny v souvislosti s ročním obdobím
- sledovat jevy a změny v okolí školy, bydliště, města
- udržovat pořádek ve svém okolí (výchova ke třídění odpadu jako součásti každodenního života)
- mít kladný vztah k čistému ovzduší
- znát přírodu, chránit ji, umět se v ní orientovat

- pečovat o květiny, chránit zvířata
- sběrem kaštanů a žaludů pomáhat lesní zvěři

očekávaný výstup

- ✓ ochrana zdraví a přírody
- ✓ pozitivní vztah ke všemu pěknému a zdravému

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Účastníci získávají poučení o zdraví, nemocech, zdravotní prevenci, předcházení úrazům, dbaní na bezpečnost, učí se telefonní čísla tísňových linek.

Zdravotní a dopravní výchova

- první pomoc zraněnému
- dopravní značky
- bezpečnost v silničním provozu

očekávaný výstup

- ✓ bezpečné chování chodců na chodníku, při přecházení na křižovatkách
- ✓ chování cyklistů, znalost dopravních značek, orientace ve městě, znalost důležitých telefonních čísel

Rekreace a odpočinek

- pohybové aktivity na čerstvém vzduchu s přihlédnutím k počasí a zdravotnímu stavu
- rozvíjení správných přátelských vztahů mezi jednotlivci, snášenlivosti ve větším kolektivu, klidného společenského chování
- rozvíjení smyslu pro vzájemnou pomoc, plnění přijatých úkolů
- při volném zaměstnání dětí využívání výchovných prostředků, forem a metod vedoucích ke společnému cíli (harmonická, všestranně rozvinutá osobnost dítěte)

ČLOVĚK A KNIHA

- práce s knihou, časopisem
- upevňování vědomostí získaných při vyučování a jejich další rozšiřování
- rozvíjení citových prožitků dětí (příslloví a pořekadla, pranostika, hádanky)
- cvičení paměti a postřehu

PŘÍPRAVA NA VYUČOVÁNÍ, DIDAKTICKÉ HRY

- upevňování učiva zábavnou formou
- procvičování pozornosti a paměti
- rozvíjení pohotovosti a aktivity
- hry rozvíjející jazykové a matematické schopnosti a dovednosti

ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

ZÁŘÍ

- školák, seznámení s novými žáky, orientace v budově školy a organizací ŠD
- dopravní výchova – bezpečná cesta do školy a zpět, chování při přecházení vozovky

ŘÍJEN

- barevný podzim, stromy, listy, plody
- hrátky s přírodninami

LISTOPAD

- pozorování změn v přírodě
- příprava na advent

PROSINEC

- Vánoce, vánoční zvyky, jak se slaví doma
- zimní radovánky

LEDEN

- ptáci a zvířata v zimě
- pozorujeme změny počasí

ÚNOR

- zdraví, zdravá výživa
- stavby ze sněhu

BŘEZEN

- blíží se jaro, první jarní květiny
- svět kolem nás

DUBEN

- dopravní značky, duben – měsíc bezpečnosti na silnici
- zvířátka na jaře
- stromy a živočichové ČR a Šumavy

KVĚTEN

- maminka má svátek
- dopravní výchova – cyklistika a bezpečnost

ČERVEN

- Den dětí, odpoledne plné her
- letní sporty